

Dosarul nr.2r-491/23
2-22149625-01-2r-13112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

D E C I Z I E

14 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Mariana Ursachi
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 54/218” COOP împotriva lui Vitalii Jeverdan și Nataliei Jeverdan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan,

c o n s t a ț ă:

La 11 octombrie 2022, A.P.L.P. „NR. 54/218” COOP a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalii Jeverdan și Nataliei Jeverdan, solicitând încasarea, în mod solidar, a datoriei în mărime de 5 068,43 de lei și a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat, în sumă de 270 de lei.

Prin încheierea din 18 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 03 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de A.P.L.P. „NR. 54/218” COOP și s-a încasat, în mod solidar, de la Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan în beneficiul A.P.L.P. „NR. 54/218” COOP datoria în mărime de 5 068,43 de lei și taxa de stat în mărime de 270 de lei.

La data de 26 mai 2023, Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan au declarat apel împotriva hotărârii din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii contestate.

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, cu privire la examinarea cu participarea părților a cererii de apel înaintate de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan împotriva hotărârii din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 02 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.127), Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan cu privire la repunerea în termen a apelului. S-a restituit apelul declarat de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan împotriva hotărârii din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 03 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 16 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.140), Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, emiterea unei noi decizii cu privire la restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, motivând că instanța ierarhic inferioară a aplicat prevederile art. 362 alin. (1) și art. 116 din Codul de procedură civilă, ignorând faptul că a recepționat scrisoarea cu dispozitivul hotărârii judecătorești din 24 februarie 2023, la data de 26 aprilie 2023, conform ștampilei de pe plic. Cu trimitere la prevederile art. 362 alin. (1), art.111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, a indicat că urma să declare apel până la data de 02 aprilie 2023 inclusiv, însă dispozitivul hotărârii judecătorești a fost recepționat doar la data de 26 aprilie 2023, conform ștampilei de pe plic.

Prin prisma prevederilor art. 116 alin.(1), (4) din Codul de procedură civilă, a declarat apel la 26 mai 2023, adică în termenul de 30 de zile din data când a cunoscut despre existența hotărârii, până la 27 mai 2023 inclusiv.

Instanța de apel nu a luat în considerare că nu a putut beneficia de dreptul de a contesta în termen de 30 de zile, conform dispozitivului hotărârii, din motiv că l-a recepționat peste 2 luni din data emiterii.

Recurentul a afirmat că, instanța de apel a respins cererea privind examinarea cauzei cu participarea părților, fiind lipsit împreună cu avocatul de dreptul de a prezenta probe și acte suplimentare în ședință.

Cu referire la prevederile art. 20 alin.(1), (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 5 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, a opinat că instanța nu a examinat toate circumstanțele cauzei, nu a fost echitabilă și imparțială și a încălcat normele dreptului material.

Copia recursului declarat a fost expediată intimatului, prin scrisoarea datată cu 13 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.149-150,152).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea la 03 octombrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 16 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.140), ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

Art. 424 alin.(2) din Codul de procedură civilă prevede că, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan, depunând în acest sens cererea de apel inițială la 26 mai 2023 (f.d.102-104) și la data de 02 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.127), Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, a depus apel motivat (f.d.128-131). Totodată, Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan au solicitat repunerea în termenul de apel (f.d.102-104).

Instanța de apel, prin încheierea din 03 octombrie 2023, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a respins cererea depusă de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan cu privire la repunerea în termen și a restituit apelul declarat de Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan împotriva hotărârii din 24 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 03 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.133-136).

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel și restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În corespundere cu prevederile art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, recurentul, în esență, a indicat că dispozitivul hotărârii primei instanțe i-a fost comunicat la 26 aprilie 2023 și la 26 mai 2023 a depus cerere de apel, încadrându-se în termenul de 30 de zile, în sensul art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, examinarea cauzei în prima instanță s-a realizat în procedura scrisă a cererilor cu valoarea redusă, în conformitate cu art. 276²-276⁴ din Codul de procedură civilă.

În context, la data de 18 octombrie 2022, a fost emisă încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, privind acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.16). Prin înștiințare, încheierea menționată a fost expediată părților, împreună cu copia cererii de chemare în judecată cu anexe (f.d.18) și a fost recepționată, la data de 20 ianuarie 2023, conform avizului de recepție (f.d.19).

Totodată, în dispozitivul încheierii din 18 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat părților despre dreptul de a depune referință, iar în pct. 8, s-a indicat că soluționarea cauzei se va realiza unipersonal, în lipsa părților, la data de 24 februarie 2023, precum și că hotărârea judecătorească adoptată va fi publicată pe pagina web a instanței judecătorești și va fi comunicată participanților la proces (f.d.16).

La data de 21 februarie 2023, Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan au depus referință, însoțită de înscrisuri, la cererea de chemare în judecată depusă de A.P.L.P. „NR. 54/218” COOP, exprimând poziția în favoarea respingerii acțiunii înaintate, ca fiind neîntemeiată (f.d.20-97).

În consecință, la data de 24 februarie 2023, prima instanță a adoptat hotărârea judecătorească de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de A.P.L.P. „NR. 54/218” COOP (f.d.98).

În sensul art. 276⁴ alin.(3) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se

comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Totodată, art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Prin scrisoarea datată cu 16 martie 2023, instanța de judecată a expedit în adresa participanților la proces copia dispozitivului hotărârii judecătorești din 24 februarie 2023 (f.d.99).

De asemenea, la data de 28 februarie 2023, dispozitivului hotărârii judecătorești din 24 februarie 2023 a fost publicat pe pagina web a instanței de judecată.

În atare situație, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că a exercitat calea de atac, apelul, în termen de 30 zile, având în vedere că doar la data de 26 aprilie 2023 a recepționat hotărârea judecătorească din 24 februarie 2023, în condițiile în care circumstanțele succesiv detaliate supra atestă contrariul și anume că, Vitalii Jeverdan și Natalia Jeverdan au cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței, precum și că examinarea cauzei urma a fi efectuată la 24 februarie 2023, în lipsa părților, precum și că hotărârea adoptată va fi publicată pe pagina web a instanței și comunicată părților.

Drept urmare, instanța de apel justificat a conchis că apelanții din motive neîntemeiate au omis termenul de declarare a apelului.

Părțile antrenate într-un proces trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că, revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

Subsecvent, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, postulat inserat în art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În situația în care materialele cauzei atestă că, instanța de judecată și-a onorat obligația de a înștiința pârâții despre litigiul aflat pe rol, precum și a comunicat actele de procedură emise, prin intermediul poștei cu scrisoare recomandată, se confirmă ipoteza instanței de apel, care justificat a reținut că apelanții au omis termenul de contestare cu apel, iar motivele aduse în cererea de repunere în termen sunt neîntemeiate și lipsite de suport probant. Astfel, alegațiile redade în susținerea cererii de repunere în termen nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare.

În ceea ce vizează argumentul recurentului precum că prin respingerea cererii de către instanța de apel de examinare a cauzei cu participarea participanților la

proces au fost lipsiți și el, și avocatul de dreptul de a prezenta probe și acte suplimentare în ședință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, încheierea de respingere a cererii de examinare a cauzei cu participarea părților nu a fost contestată. Totodată, instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de apel a rezultat din materialele cauzei, care confirma faptul că apelanții au cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței de judecată. Apelanții au valorificat dreptul lor procedural de a prezenta referință și înscrisuri, ceea ce atestă suplimentar că omiterea termenului de contestare le este imputabilă.

De altfel, argumentele recurentului sunt infirmate prin materialele cauzei, care denotă că omiterea termenului pentru declararea apelului sunt imputabile părților, având în vedere că au avut posibilitatea reală de a depune cererea de apel în interiorul termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești și nu de la data comunicării, în sensul pretins.

Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în modul și termenul stabilit de legiuitor.

Art. 113 din Codul de procedură civilă statuează că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, instanța de apel corect a respins cererea de repunere în termenul de apel, ceea ce a determinat restituirea, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele redate, recursul declarat de Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vitalii Jeverdan, reprezentat de avocatul Petru Răileanu.

Se menține încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 54/218” COOP împotriva lui Vitalii Jeverdan și Nataliei Jeverdan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Mariana Ursachi

Aliona Donos